

ISSN (Online) 2560-4708

145 година од рођења Косте Милетића 1874-2019

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1

www.udruzenjepvlps.org

БИЛТЕН

Број 96, децембар 2019. године

НОВИ ВАЗДУХОПЛОВИ ЗА РВ И ПВО

Председник Александар Вучић поздравља се са посадама нових хеликоптера 7. децембра 2019. године

Презентација нових хеликоптера Ми-35М, Х-145М и Ми-17 којима је опремљена Војска Србије одржана је на аеродрому "Пуковник Миленко Павловић" у Батајници 7. децембра 2019. године. Присуствовао је председник Републике Србије Александар Вучић и оценио да се ради о најмодернијим европским и руским хеликоптерима – од којих су нови Ми-35М за Војску Србије стигли на аеродром у Батајници 2. децембра 2019. године.

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ВОЈНИХ ВЕТЕРАНА СРБИЈЕ

Бројним манифестацијама обележен је Дан војних ветерана Србије. Полагањем венаца на спомен обележја српским ратницима, свечаним стројевима јединица и скуповима у установама одата је почаст војним ветеранима.

У Дому гарде у Топчидеру приређена је свечана академија где је, уз присуство бројних званица из друштвеног и јавног живота, припадника војске, чланова породица палих бораца, посебна почаст одата војним ветеранима Србије.

Са свечане академија у Дому гарде поводом Дана војних ветерана Србије 4. децембра 2019. године

107 ГОДИНА СРПСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Командант РВ и ПВО генерал-мајор Душко Жарковић говори на свечаној академији поводом Дана РВ и ПВО.

Дан РВ и ПВО свечано је обележен у Команди и јединицама. Поводом 107. годишњице од формирања ваздухопловне команде српске војске у Нишу 1912. године, одржани су свечани стројеви јединица и установа Ратног ваздухопловства и ПВО. У Дому ваздухопловства Земун одржана је свечана академија поводом Дана вида 24. децембра 2019. године уз присуство бројних гостију и званица. У Галерији "Икар" постављена је изложба "Уз 107. годишњицу РВ и ПВО".

70 ГОДИНА 204. ВАЗДУХОПЛОВНЕ БРИГАДЕ

На аеродрому "Пуковник Миленко Павловић" у Батајници свечано је 2. децембра 2019. године обележен Дан 204. ваздухопловне бригаде и 70. годишњица од формирања 204. ловачког авијацијског пука, давне 1949. године, чије светле традиције бригада данас наставља, негује и чува.

Свечаности су присуствовали представници Команде РВ и ПВО, припадници јединица и установа, представници МО и ГШ ВС, бројни гости и ваздухопловни ветерани.

Заставни вод са ратном заставом 204. ваздухопловне бригаде на прослави Дана јединице

ОБЕЛЕЖЕНА ГОДИШЊИЦА СТРАДАЊА ПОСАДЕ АВИОНА АН-12 У ЈЕРМЕНИЈИ

Венце крај Спомен-крста у Земунском парку положили су делегација РВ и ПВО предвођена командантом генерал-мајором Душком Жарковићем, почасни конзул Републике Јерменије у Србији Предраг Томић, породице страдалих ваздухопловаца, представници јерменске заједнице у Србији и чланови удружења која негују ваздухопловне традиције.

Седмочлана посада авиона АН-12 страдала је 12. децембра 1988. године приликом пада авиона надомак Јеревана, допремајући хуманитарну помоћ становништву угроженом катастрофалним земљотресом који је погодио Јерменију. Том приликом погинули су потпуковници Предраг Маринковић и Милан Мичић, мајори Владимир Ерчић и Миленко Симић и заставници прве класе Милисав Петровић, Бориша Мосуровић и Јован Зисов.

Као знак захвалности за пружену помоћ и у знак сећања на страдалу посаду, јерменски народ је 1993. године Београду даровао хачкар – крст у камену, препознатљив знак јерменске културе. Спомен-крст који је постављен у Земунском парку место је сећања на погинуле припаднике РВиПВО.

Командант РВ и ПВО са сарадницима одаје почит посади Ан-12 која је погинула код Еревана 1988. године.

НОВИ ХАНГАР ЗА ХЕЛИКОПТЕРЕ НА ВОЈНОМ АЕРОДРОМУ У НИШУ

Министар одбране Александар Вулин и начелник ГШ ВС генерал Милан Мојсиловић обишли су 23. децембра 2019. године нови хангар за смештај ваздухоплова и акумулаторску станицу на аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић“ у Нишу. У новом хангару биће смештени нови хеликоптери Х145М и Ми-35.

Командант РВ и ПВО генерал-мајор Душко Жарковић истакао је да је 2019. година веома значајна за Ратно ваздухопловство и противваздухопловну одбрану.

Како је истакао командант 161. батаљона за обезбеђење аеродрома мајор Немања Пантелић, до 1999. године на нишком аеродрому постојало је седам хангара, а у марту 1999. године свих седам хангара је уништено.

Говорећи о предностима новог хангара, командант 119. мешовите хеликоптерске екадриле мајор Иван Бецић истакао је да осим одржавања он служи и за смештај нове технике која је софистицирана и захтева да се чува у затвореном простору.

Командир чете за ваздухопловно-техничко и техничко обезбеђење капетан Иван Алексић рекао је да је хангар намењен за смештај и одржавање ваздухоплова у првом и другом нивоу одржавања.

У новом хангару на војном аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић“ - нови хеликоптери Х-145 и Ми-35

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- Почетком јануара 1913. године, после формирања Ваздухопловне команде српске војске, на аеродрому Трупалско поље код Ниша је почело летење српских пилота, упркос јакој зими и снежним падавинама. Тада су забележена и два авио-удеса. Поручник-пилот Јован Југовић, командир Аеропланског одељења, лакше је оштетио свој авион. Поднаредник-пилот Војислав Новичић је на слетању поломио свој авион и задобио теже повреде, због којих је дуже време провео у болници.

- 5. јануара 1945. године, почео је са радом штаб Девете обласне базе у Новом Саду. Први командант је био пуковник Тодор Узелац.

- 9. јануара 1911. године, приликом приказивања летења на авиону, у Београду је погинуо Едвард Русејан.

- 15. јануара 1943. године, полетео је први југословенски пилот поручник Аугустин Грошељу 1. тренажном сквадрону РАФ-а на аеродрому Ел Балах. Он је по завршетку комплетне преобуке, 3. фебруара полетео за а. Такордија у Египту.

- 17. јануара 1918. године, на Солунском фронту су формирана је Прва српска ескадрила, а за командира је постављен капетан I класе Бранко Вукосављевић.

- 17. јануара 1945. године, почела су дејства јединица

Групе ваздухопловних дивизија у подршци југословенским армијама.

- 19. јануара 1913. године, у Србију је дошао чувени француски пилот Жил Ведрин.

- 20. јануара 1944. године, у Салаветрију (Италија) је формиран Штаб ваздухопловних школа НОВЈ. До 1990. године тај датум је обележаван као Дан Ваздухопловне војне академије.

- 21. јануара 1963. године, на београдски аеродром, слетела је прва ЈАТ-ова КАРАВЕЛА, YU-АНА.

- 21. јануара 1977. године, на аеродрому Батајница, полетео је прототип двоседа „Орао“.

- 26. јануара 1972. године, од подметнуте бомбе, над Чехословачком је, изнад места Српске Каменице експлодирао ЈАТ-ов ДЦ-9 YU-АНТ. Погинуло је 27 путника и чланова посаде. Пад са око 10000 метара једино је преживела стјуардеса Весна Вуловић, која је након тога ушла у Гинисову књигу рекорда, као једина особа која је преживела пад са тако велике висине.

- 27. јануара 2000. године, Еуроконтрол је поново успоставио саобраћај преко Обласне контроле Београд.

- 28. јануара 1957. године, на београдски аеродром је слетео први ЈАТ-ов ИЛ-14, YU-ADE.

ВАЗДУХОПЛОВНЕ ТРАДИЦИЈЕ

ПРОГРАМ ЗА 2020. ГОДИНУ

У ЗНАКУ ОБЕЛЕЖАВАЊА 75. ГОДИШЊИЦЕ ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ

У 2020. години традиционално обележавамо значајне датуме везане за догађаје и личности из наше ваздухопловне историје. Тежиште у неговању ваздухопловних традиција, поред већ устаљених манифестација које организујемо са МО, командом РВ и ПВО, командама јединица и нама сродним удружењима, биће на обележавању великог убицеља - 75 година победе над

фашизмом у Другом светском рату. Циљ ће бити да се истакне значај стварања ваздухопловних снага и њихов допринос ослобођењу земље и послератној изградњи РВ и ПВО. Поред доле наведених тежишних активности месечним плановима и плановима за конкретне манифестације детаљно ће бити одређени: време, место и носиоци послова и задатака.

Редни број	ДАТУМ и ВРЕМЕ	АКТИВНОСТ - ДОГАЂАЈ	МЕСТО	НОСИЛАЦ
1.	20. март 11.00 час	107 година година од погибије наредника Михаила Петровића код Скадра, 1913. године -Дан сећања на ваздухопловне жртве	Београд, Ново гробље	УПВЛПС у сарадњи са ЗУ „Михаило Петровић“ Влакча
2.	24. март 12.00 час	21 година сећања на жртве НАТО агресије	Земун, Стражевица	МО, К-да РВ и ПВО УПВЛПС сарађује
3.	4. (8.) април 10.00 час	Шестоаприлски меморијал у Иригу: - Смотра ваздухопловног књижевног стваралашта, - Почаст пилотима Шестог ловачког пука.	Ириг - Српска читаоница, Манастир Крушедол	УПВЛПС у сарадњи са Општином Ириг, МО – УТСВ, К-дом РВ и ПВО, 204. вбр
4.	6. април 12.00 час	79 годишњица Априлског рата: - Полагање венаца, - Историсјки час.	Земун, Дунавски кеј Шајкаш - Вилово	МО, К-да РВ и ПВО, УПВЛПС сарађује
5.	16. април 11.00 час	Годишња конференција УПВЛПС поводом дана оснивања(1992. године)	Земун	УПВЛПС
6.	9. мај 11.00 час	75 година победе над фашизмом (1945. године)	Земун Београд	Програм МО, УПВЛПС
7.	10. јуни - 17.00 14. јуни -10.00 час	136. годишњица рођења првог српског пилота наредника Михаила Петровића: - Историсјки час; - Свечаност у селу Влакча – програм и полагање венца	Земун – Дом ваздухопловства, Влакча	УПВЛПС у сарадњи са МО, УТСВ и К-дом РВ и ПВО ЗУ „Михаило Петровић“ Влакча
8.	22. септембар 18. септембар	146 година од рођења провг српског ваздухопловца пуковника Косте Милетића: - историјски час, - полагање венца на гроб Косте Милетића.	Земун Ново Гробље Београд	УПВЛПС у сарадњи са К-дом РВ и ПВО
9.	4. децембар	Дан војних ветерана – бораца Србије	Београд, Земун	МО УТСВ, К-да РВ и ПВО
10.	9. до 29. октобар - новембар	76 година од формирања ваздухопловних пукова и дивизија НОВЈ у јесен 1944. године: - обилазак спомен обележја, историсјки час, полагање венаца.	Земун-Нови Сад -Рума - Велики Радинци - Лаћарак - Земун	УПВЛПС, УВВ, МО-УТСВ, К-да РВ и ПВО
11.	24. децембар	Обележавање Дана РВ и ПВО: - историјски час, - укључивање у активности на нивоу вида.	Земун	УПВЛПС у сарадњи са МО-УТСВ и К-дом РВ и ПВО

КИНЕСКИ БОРБЕНИ АВИОН J-20

Кинеска авијација представила је свој први борбени авион који може да испали ракете приликом лета и великој брзини. По томе се види да та држава има најнапредније ваздухопловне јединице после САД.

Два авиона J-20 (од четири колико их има у кинеској авијацији) отворила су своје преграде са ракетама, док је авион летео брже од брзине звука. Маневар је изведен на сајму "Eršou Šajna", који се одржава сваке друге године у Зхухаију (јужна покрајина Гуангдонг).

Сваки млазњак показао је четири ракете средњег и дугог домета типа "в-в" на доњој страни летелице, као и борбене ракете кратког домета са стране авиона.

Приликом демонстрације, врата преграде су се отварала без проблема за секунду, у тренутку док је J-20 одржавао ве-

лику брзину лета. Овај маневар може бити пресудан у ваздушној борби. Остаје непознато да ли авион може испалити ове ракете током лета на великим брзинама.

Према неким изворима само амерички авиони Ф-22 "Раптор" и Ф-35 "Лајтинг II" имају способност отварања преграда са ракетама и њиховог испаливања током борби при великим брзинама. *Извор: Алџазира, 6. децембар 2019. године.*

СРУШИО СЕ РУСКИ ХЕЛИКОПТЕР

У близини аеродрома Кореновск у региону Краснодара срушио се војни хеликоптер Ми-28, а у несрећи су погинули и пилот и навигатор, саопштило је Министарство одбране Русије.

Команда руских одбрамбених ваздухопловних снага је упутила комисију на место несреће, наводи се у саопштењу.

Црне кутије пронађене су на месту пада хеликоптера, и ускоро ће бити отворене како би се утврдило због чега је дошло до несреће.

Министарство наводи и да се лет хеликоптера обављао у тешким метеоролошким условима.

Према прелиминарним информацијама, до пада је дошло или због грешке пилота или због неисправности летелице.

Министарство је саопштило да хеликоптер није носио муницију током лета. *Извор: Спутњик, 12.12.2019. године*

КИНЖАЛ ТЕСТИРАН У АРКТИЧКИМ ЛЕДЕНИМ УСЛОВИМА

Нова руска хиперсонична ракета "Кинжал" је тестирана у леденим арктичким условима. Успешно је погодила копнену мету у оном што је био дечији тест такве врсте, кажу извори из војне индустрије.

Тестирања далеко од очију јавности су обављена средином новембра на полигону Пембој на северозападу Републике Коми, рекао је за ТАСС један од извора. Република Коми се протеже иза Арктичког круга.

Ракета је испалина из надзвучног авиона за пресретање МиГ-31К, који НАТО назива "Фоксхаунд". "Кинжал" је "достигао брзину од преко 12.000 km/h", рекао је агенцији други неименовани званичник. *Извор: Восток рс, 01.12.2019. године.*

СРУШИО СЕ ЧИЛЕАНСКИ "ХЕРКУЛЕС" СА 38 ПУТНИКА И ЧЛАНОВА ПОСАДЕ

Чилеански транспортни авион "херкулес" Ц-130 срушио се са 38 путника и чланова посаде, јављају чилеански медији. Авион је полетео из базе Пунто Аренас и летео је ка Антарктику. У току је потрага за несталим авионом.

Чилеанско ваздухопловство потврдило је да је авион "херкулес" Ц-130 нестао са радарских екрана сат времена пошто је из базе Пунто Аренас полетео ка Антарктику са 38 путника и чланова посаде. Авион "херкулес" Ц-130 полетео је у 16.55 (20.55 по средњоевропском времену) из Пунто Аренаса на југу Чилеа и кренуо ка бази на Антарктику. Сат касније, контрола летења изгубила је контакт са летелицом, саопштила је чилеанска војска, преноси Ројтерс. У авиону се налазило 38 особа, 17 чланова посаде и 21 путник.

Регион у којем је авион нестао у великој мери је пустош настањена пингвинима. Генерал ваздушних снага Чилеа Едуардо Москеира рекао је локалним медијима да авион није активирао никакав сигнал за невољу.

Чилеански председник Себастијан Пињера је у посту на Твитеру навео да је "забринут" због нестанка авиона и да надгледа ситуацију из главног града Сантјага. *Извор: Ртс.рс, 10.12.2019. године.*

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.
Е-пошта: zlgrijic@gmail.com www.udruzenjevlps.org